

ก้าวมารดา(ช้าย) และผู้ป่วย

ฉันเป็นเด็กคนหนึ่งที่เป็นโรคชาลซีเมียแท้ๆฉันก็ไม่อยู่ห้องต่ออุปสรรค ปัจจุบันฉันอายุ 15 ปี เรียนอยู่ชั้น ม.3 วันหนึ่งฉันสามารถแม่ว่าในวัยเด็กฉันเป็นอย่างไร เมื่อเลาให้ฉันฟังว่าฉันคลอดก่อนกำหนดคือคลอดเดือนที่ 7 ฉันคลอดแบบผ่าอกโดยคุณหมอปรีชาที่โรงพยาบาลบำรุงราษฎร์ ขณะคลอดน้ำหนักแรกเกิด 1,300 กรัม ฉันตัวเล็กมากและได้มาอยู่ในตู้อบที่โรงพยาบาลทำเวลาเป็นเวลา 1 เดือนเพื่อน้ำหนักขึ้นมาครึ่งกิโลเมตรกับกลับบ้าน

ແມເລາຕວາ ຈັນຕອງໃຫ້ເລືອດທຸກທີ່ຄົ້ນລະ 20 ຊົ້ງ ດ້ວຍຄວາມ
ທີ່ພັນຕົວລົກມາກຈຶ່ງໄມ້ມີເສັນເລືອດທຸກອົງຕອງທາເສັນເນື່ອງຈາກໄມ້ມີເສັນທີ່
ຈະໃຫ້ເລືອດຜລສຸດທ່າຍກໍເຂົາເສັນບນໍຄົ່ງຮະອງຈັນ ຜົນຈຶ່ງໂດນໂກນຳແມທຸກ
ທີ່ພັນຕົວພອກລັບມາປານແມກໂກນຳແມທີເພື່ອໃໝ່ມື້ນໍາທຸກກັນ ພອເພື່ອນແມ
ມາເຢືຍເນື້ນກົ້າໃຈຜິດດີວ່າຈັນບັນດັບຜູ້ຂໍາພະວານວ່າຕອງຖຸກໂກນຳແມ
ທຸກທີ່ຄົ້ນລະ ຈັນຫ້ວາເຮົາຕ່ອມໄນ້ນານເພວໜ້າຈັກນໍາເສັນເລືອດທີ່ຄົ່ງ
ເກີດໄມ້ມີ ອຸນທຸມອົງຈາເຈາລືອດທີ່ຄວລະໃຫ້ຈັນກິນຍານອນຫລັບແລະແມ
ກົ່ງຫຍວຍອົມໃນທີ່ຈັນຕອງຕະແຄນເພື່ອໃຫ້ເລືອດໄທລະດວກ

ແມເລາຕວາ ພ.ສ. 2539 ອຸດໝອກອົງເຮີມໃຫ້ຢັບເຫຼົກແລະແມ
ກີປີເທັດເຣີຍນກັບຄຸນພຍາບາລເພື່ອຈີດຍາໄຫ້ຈັນ ແມເລາວມີອູ້ຄົງ
ໜຶ່ງແນຈີມເຮັມປີໃຈໆເກົ່າຫັນທີ່ເຫັນຂອງຈັກກອນເປີດສົກົນຕົວອິງນິດຍາ
ຂັ້ນເຫຼົກແນກໜີກຳຂຶ້ນໄດ້ວາຍັ່ງໄນ້ໄດ້ໄລ້ອາກສອກຈາກສາຍແມບອກຈັກສາເສັນ
ໄນ້ດີຕຳແໜ່ງໄນ້ດີແນບອກຈາດີ່ເຂົ້ມອກເລາວແມຈະຈົດໃຫ້ໃໝ່ນະລູກຈາກ
ນັ້ນແກ້ຈຳຕລອດວາຕອງໄລ້ອາກສອກກອນ ລັ້ນກົຍອມໄທແມຈົດແຕ່ໂດຍ
ດີ ລັ້ນກົ້ໄລເລືດໄປເຮືອຍໆ ຈົນສິ່ງເກມທ້າໂງເຮີຍນັ້ນເຮີຍນອນນູປາລ
1 ທ້າໂງເຮີຍນັ້ນມີນາຫຼືລົບ ສົ່ງຕອນໜ້າເມຍໄດ້ມາອຸ້ກັບແລ້ນແລ້ວ
ດູແລ້ນອູ້ໄປຮັບໄປສ່ວນນໍ້າປະເປົ້ງໃຫ້ຈັນທຸກວັນກອນໄປໂງເຮີຍນ

พองนุบาล 2 ฉันก็ได้ยาไปอยู่กับป้าที่ราช และเรียนต่อที่โรงเรียนวัดสรงแแกะและไปเย็นผู้ดีด้วยขั้นเหล็กให้ เวลาฉันไปให้เลือดพอกจะมารับฉันในเย็นวันยังการเพื่อไปให้เลือดในเวลากลางวันของวันพุธที่โรงพยาบาลรามาธิบดี พอดันให้เลือดจนถึงอายุ 7 ขวบ ฉันก็ได้ตัดมามะและแล้วเรื่องร้ายๆ ก็เกิดขึ้นในครอบครัวของฉัน พอกับแม่ฉันหยาดางกันเนื่องจากพ่อของฉันไปเมืองญี่ปุ่นอยู่ก่อนฉันถ้าถามเมว่าเมรูได้ใจว่าพ่อเมืองญี่ปุ่นไม่เมบอกกว่า พอบอกเมว่าจะไปรับเพียง ที่ราชพอเมโกราไปหาเพียงที่บ้านเปา เพื่อความภารพมา

นางสาว...ราลสซีเมีย

ผู้ริบป้ายบอกว่า yังและเมก็พูดว่าไปรับลูกยังไง 3 วันยังไม่ถึงโคราช
และเมก็ให้เพื่อนแม่ช่วยเป็นหูเป็นตาให้แทนแม่พระแม่ต้องทำงานพอ
ป.4 ฉันก็ได้ยกกลั้มมาเรียนที่กรุงเทพที่โรงเรียนเดิมจนจบ ป.6

ជំនួយ ម.1 ទីវេរីយោអកភាពិទ្យា តើងជាមុនពេន្ធនគរលើដកឱ្យ
ត្រូវបើកស្ថាបន្ទូរការបង្កើតរបស់ខ្លួន ម.1 ជំនួយ ត្រូវបានបង្កើត 3.23 ម.2
ត្រូវបានបង្កើត 2.54 បច្ចុប្បន្ននឹងវិធីនយោបុរាណ ម.3 ការងារនៃក្រសួងកម្មាធិ
បីនឹងត្រូវបានបង្កើតឡើង

ตั้งแต่พอกับแม่แยกทางกันแล้วก็อยู่กับแม่ตลอด แม่ค่อยพาไปป่า
หมอดอยดีดียा�ขับเหล็กให้เจนกระหัง ก่อนหน้านี้ยังไม่มีบัตรทอง แม่
ทำงานเก็บเงินซื้อยาขับเหล็กเพื่อฉีดให้จนจนวนหนึ่งรัฐบาลมีกฎหมาย
ช่วยคนยากจนโดยให้ทั้งบัตร 30 บาท รักษาทุกโรคซึ่งตอนนั้นฉัน
ได้บัตรมาแล้วแต่ในบัตรระบุว่าต้องรักษาที่พระมงกุฎเกล้า แม่จึงทำ
เรื่องขอ้ายมารักษาที่โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า รับการรักษาในปี
2546 เพราะว่ารักษาต้องที่โรงพยาบาลรามา แม่จะต้องจากเงินเอง

ພວຍນ້ຳຍາກරັກຂາມາທີ່ໂງພຢາປາລພຣະມງກູງເກລັກໄດ້ຮັບການ
ຮັກຂາມເປັນອາຍງືດີໂດຍ ອາຈານຍັງສະຫງຼຸງ ລຳກຸາລ ປັຈຸບັນເນື້ອມໜາຍ 15 ປີ
ແລ້ວໄມ້ເຄີຍອ່ອທົດການປັນໂຮກເລືອດລົງທຶນທີ່ກົມ່ງມີໃຈກົດໝາຍການ
ນີ້ມີຍາຫັບເຫຼັກດ້ວຍຕົວເລົງໂດຍຈິດປົວເວັນທານກອງກວ້ານໜີໃຫມ່ຕອງ
ທຳການເລີກດີກ ເດືອນເນື້ອນຕອງນີ້ມີຍາຫັບເຫຼັກກາທີ່ຕະລະ 9 ຂວາດ ມີອ
ອົບາຍວາຍາຫັບເຫຼັກມີຄວາມສຳຄັງຕໍ່ອົວຕັນນອຍງໆໄຣ ຮັນເຂົ້າໃຈດ້ວຍ
ກໍາໄໝຄື່ງຕົ້ງອີ້ນຈິດປະເວັນເປົ້ອປົງກັນຄາຕ່າງໆເຫຼັກເກີນໃນລືອດ

ฉันอยากรบกวนเพื่อนๆ ที่เป็นโรคเลือดหนีร้าวต้องเข้มแข็งไม่มีรอยหักและปฏิบัติตัวตามคำแนะนำของแพทย์อย่างเคร่งครัดมาตามนัดตลอด ถ้ามีปัญหาหรือติดlobular สามารถเลื่อนนัดได้อย่างจะฝ่ากบอกเพื่อนๆ ว่าดูแลรักษาสุขภาพดีๆ นะสิ่งไหนที่หมอมาก็ต้องเชือฟัง เพราะเราต่างจากคนอื่น เล่นกีฬาอย่าหักโหมเดี่ยวเป็นลมให้รู้จักประมาณตนเอง การเป็นโรคเลือดไม่ได้เป็นภัยสุรุคในการดำเนินชีวิตหรือการเรียน เพราะจะได้รับปัจจัยตัวได้ยาขับเหล็กและเครื่องดื่มขับเหล็กเปรี้ยบเสมือน เครื่องเข็มขัดศีรษะที่ไม่ว่าจะไปไหนก็ไปได้โดยยังคงทำงานและลักษณะอยู่กับเจ้าตัวอย่าง มีความสุข

ดิฉันต้องขอกราบขอบคุณเจ้าหน้าที่ พยาบาล คุณหมอ ที่ให้การดูแลรักษาดิฉันมาต่อตลอดด้วยความใส่ใจ ด.ญ.สุภาวรรณ จนมาถึงวันนี้เป็นน.ส.สุภาวรรณ และคุณ

๖ ๖

น.ส.สุภาณณ์ พันธุ์ก้อง

๒ ๑

ผู้แต่ง

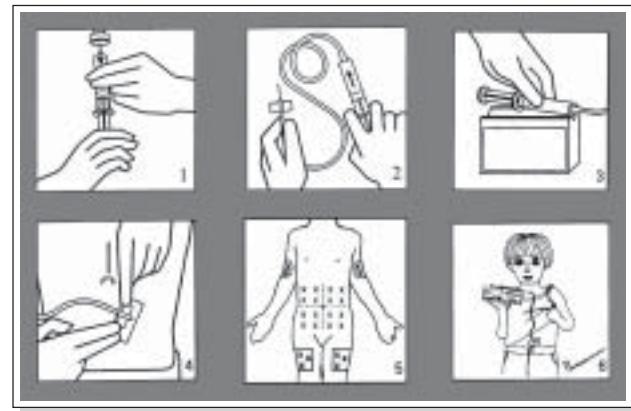
สาน...ความผัน

สู...ความจริง

“ เมื่อวันนี้คำว่าชาลสซีเมียอาจทำให้ฟ้าดูมีเดมน แต่วันนี้ฉันจะใช้มันทำให้ฟ้าสดใส ”

ตั้งแต่จำความได้ข้าพเจ้าก็อายุประมาณ 1 ขวบก้าวมาโรงยาบาลจนชิน จนไม่รู้สึกกลัวเลย การที่ข้าพเจ้ามีโรคชาลสซีเมียเป็นเพื่อน ก้าฝากที่ติดมากับพันธุกรรมของคุณพ่อคุณแม่มาตั้งแต่เกิดมันทำให้ ข้าพเจ้าคุณเคยกับเข้มฉีดยามาตั้งแต่เล็กๆ จนได้คราวจะเชื่อว่าเด็ก อ่อนๆ อายุขวบภาวะมองเข้มด้วยสายตาที่บ่งบอกว่า “ จิบจอย ” ทั้งๆ ที่ผู้ใหญ่บ้านจะ 50 แล้ว ก็ยังกลัวเข้มอันเล็กๆ นี้จนตัวสั่น นอก จากรักษาเดาต้องเจอกับ “ เข้มฉีดยา ” ทุกๆ 2-3 สัปดาห์ ที่ต้องตรวจเลือด ให้เลือดที่โรงพยาบาล นอกจากนี้ข้าพเจ้ายังต้องเจอกับ “ เข้มฉีดยา ” ทุกๆ วันก่อนนอนด้วย อย่างที่หล่ายๆ ท่านรู้แล้วว่าการให้เลือดนั้นแม้จะทำให้เด็กชาลสซีเมียอย่างเราเข็งแรง แต่มันก็มีผลเสียทำให้ธาตุเหล็กในร่างกายสูงมาก จนทำให้ต้องขับเหล็กออกไปเพื่อไม่ให้เป็นอันตรายต่อร่างกาย และการขับเหล็กออกนี่แหลกที่แยกที่สุด เป็นสิ่งที่ทรมานที่สุดของเด็กที่เป็นโรคชาลสซีเมีย เพราะว่าการขับธาตุเหล็กออกจากการกางเกยนั้นจำเป็นจะต้องฉีดยาเข้าใต้ผิวหนังที่แขนหรือขาหรือหน้าท้องทุกวัน หรือสถานเบรกคือหัววันต่อสัปดาห์ (เมื่อวานบุบันจะมียาขับเหล็กชนิดรับประทานและราคาก็ค่อนข้างแพงมาก อยู่ดี) เราจึงตั้งใจอยาที่ผลิตได้ในประเทศไทย และทางราชการจะให้雷斐ร์) การขับเหล็กนั้นจะต้องฉีดยาด้วยเข็มไว้กับตัวเราตั้งแต่ตอนนอนจนถึงเช้า หลายคนอาจจะลงสัญญาทำไม่ต้องฉีดยาค้างไว้เป็นคืนๆ ฉีดแบบหมอยในคลินิกที่ดันแบบที่เดียวไม่ได้หรือ คำตอบคือไม่ได้อย่างแน่นอน เพราะที่สำคัญคือการขับเหล็ก จะได้ผลดีต่อง่ายๆ ให้ชาติ คือ ใช้เวลานานที่สุดและเพื่อให้หายากที่สุด คนไม่เมืองอยากจะดันยาหลอดหนึ่ง (5-10 ซีซี) แบบเต็มๆ ภายในเวลาเดียวอย่างแน่นอน เพราะวันมากกินกว่าที่จะดันไปในที่เดียวได้ เราจึงต้องใช้เครื่องช่วยในการดันหรือเครื่องปั๊มให้ค่อยๆ การช่วยดันยาเข้าไปช้าๆ ตลอดทั้งคืน นอกจากเราจะไม่สามารถฉีดยาแล้ว คุณพ่อคุณแม่ยังต้องดูแลเรารักษ์ชีด ช่วยฉีดยาให้เราเมื่อเราป่วยเล็กๆ และต้องทราบการเปลี่ยนถ่ายด้วย เพราะหง่ายๆ ทั้งเครื่องปั๊ม รวมถึงอุปกรณ์อีกมากมายในการฉีดต่อหนึ่งคืน แพ้งจนถ้าไม่ใช้ราชการคงแย่แน่ๆ เลย (โชคดีที่คุณพ่อคุณแม่ของผมเป็นชาวราชการหั้งคู่) โรคที่รุนแรงขนาดนี้แน่นอนว่าต้องรักษาของมนุษย์เราในสมัยนี้ สามารถรักษาให้หายได้ แต่ไม่ใช่โดยง่ายเลยหรือจะทำได้ในทุกคน คุณหมอแนะนำให้ครอบครัวข้าพเจ้ามีน้องเพิ่มอีกหนึ่งคน เพื่อจะมีโอกาสที่จะรักษาข้าพเจ้าได้บ้าง โดยการรักษาหนึ่นคือการปลูกถ่ายเซลล์ตันกำเนิด (เลือดจากสายสะเอื้อและราก) ซึ่งจำเป็นจะต้องใช้กันได้ และโอกาสที่ห้องของข้าพเจ้าสามารถเข้ากับข้าพเจ้าได้เพียงแค่ 1 ใน

4 (25%) และปรากฏว่าเข้ากันไม่ได้! คุณหมอจึงไม่สามารถปลูกถ่ายเซลล์ตันกำเนิดให้ได้ คุณพ่อคุณแม่ของข้าพเจ้าจึงต้องทำใจยอมรับในกระบวนการรักษาที่ คุณหมอแนะนำคือ ให้เลือดอย่างสม่ำเสมอทุกๆ 3 ลังกดาร์มกับฉีดยาขับเหล็กที่เล็กๆ โดยตั้งใจสูญกันต่อไป

ในด้านการเรียนข้าพเจ้าต้องขาดเรียนบ่อยๆ จากการไปรับเลือดและความที่คุณพ่อของข้าพเจ้าเป็นข้าราชการปั่น จึงทำให้ข้าพเจ้าต้องย้ายที่เรียนบ่อยๆ (ย้ายตามคุณพ่อ) ทำให้ข้าพเจ้าจำเป็นต้องปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ อยู่เสมอ แต่ด้วยคุณครูที่เข้าใจเพื่อนๆ ที่ดีในทุกๆ ที่ที่ข้าพเจ้าได้ไป ทำให้ไม่ค่อยมีปัญหาเรื่องนักลงบัญชีข้าพเจ้าได้มาปักหลักอยู่ที่จังหวัดสระบุรี รวมถึงโรงพยาบาลที่ข้าพเจ้ารักษาอยู่คือโรงพยาบาลศิริราชมีคลินิกพิเศษให้เลือดวันแล้ววันเล่าได้ยิ่งดีใหญ่ทำให้ไม่ต้องขาดเรียนบ่อยๆ และเรียนตามเพื่อนทันในที่สุด

“เด็กชนเด็กชน” เป็นคำพูดของชาวไทยฯ คนแน่นอนเด็กชาลสซีเมียก็ชนได้ แต่ต้องชนอย่างมีการอบรมมากกว่าเด็กทั่วๆ ไป เพราะเราต้องยอมรับว่าการของเรามีเข็งแรงอย่างคนอื่นๆ นอกจากจะเห็นอย่างยั่วๆ ใจ ใจไว้กระดูกเรายังเปราะอีกด้วย

ข้อดีของโรคร้าย จากที่ข้าพเจ้าได้เล่าไปในตอนต้นนั้น อาจจะอ่อนดูยังไม่ค่อยมีข้อได้เปรียบ แต่จริงๆ เล่าโรคร้ายชาลสซีเมียก็มีข้อดีอยู่ด้วยนะ

1. ทำให้เราเป็นคนที่รับมั่นคงตัวมากกว่าคนปกติ (ในบ้านอาจจะละเอียดรอบคอบไปเลย)
2. ทำให้เราอุดหนุนต่อความเจ็บปวดมากกว่าคนอื่น
3. ข้อนี้สำคัญที่สุดเลย ทำให้รู้ว่าโลกนี้มีรักแท้อยู่เสมอ คุณพ่อและคุณแม่ยังคงอยู่คุ้ยหางเราอยู่เสมอ และอาจจะได้ดูแลเรามากกว่าเด็กปกติทั่วๆ ไปด้วยซ้ำ (สำหรับข้าพเจ้าขอขอบคุณคุณพ่อ คุณแม่ คุณยายทั้งสองท่าน ของชัยตัวเลข คุณครู-

ทุกglmหายใจคือ...พลาณามัยที่แข็งแรงของหนู

โดย คุณสุรังค์ สมกมลชนก และน้อง Guide

**“ พลาณามัยแข็งแรงเป็นเลิ่งซึ่งทุกคนแสวงหา
ด้วยรูปแบบที่แตกต่างไม่มีใครจ่ายราคานี้เท่ากันเลย ”**

หลังจากที่น้อง Guide ได้รับการวินิจฉัยจากคณะแพทย์ศิริราช พยาบาลว่าเป็นโรคราลัสซีเมียและจะให้การรักษาโดยการปลูกถ่ายไขกระดูกคุณพ่อ คุณแม่และครอบครัวต่างพากันให้กำลังใจด้วยใจน้อย ๆ ดาวน์ สำหรับคุณแม่เองตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาซึ่งมีความห่วงกับการปฏิบัติการทำงานการแพทย์ในยุคปัจจุบันว่าจะสามารถทำให้สุขภาพของลูกรักแข็งแรงได้ ก่อนเข้ารับการรักษาด้วยการปลูกถ่ายไขกระดูกนั้น คุณแม่จะระวังและป้องกันภาวะโรคแทรกซ้อน โดยจะถามผลของแพทย์ตลอดว่ามีภาวะซึ่งดีเกิน ระวังด้วยว่าเรื่องการติดเชื้อ ตรวจเช็คผลแทรกซ้อนต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้จากโรคราลัสซีเมีย เช่น นิวไนท์ในถุงน้ำดี กระดูกบาง部分 ไฟปีบเพทฯตามนัดสม่ำเสมอเพื่อรับเลือดและรับประทานยาตามคำแนะนำของแพทย์

น้อง Guide ได้รับการรักษาให้หายขาดแล้วจากคณะแพทย์ศาสตร์ศิริราชพยาบาลโดยวิธีปลูกถ่ายไขกระดูก (Bone Marrow Transplant) ผู้ให้เซลล์ต้นกำเนิดคือน้อง Golf ซึ่งมี HLA ทางพันธุกรรมของเลือดเหมือนกัน ระหว่างที่ admit นั้น คณะแพทย์ฯ

กับคุณแม่จะปรึกษาร่วมกันตลอดเวลาว่าต้องเตรียมตัวในระยะต่างๆ อย่างไรบ้าง เมื่อพร้อมก็พาน้อง Guide เจ้าเลือดตรวจหาเชื้อไวรัสซีอิ้มไว ตับอักเสบชนิดต่างๆ ตรวจพัน ให้ยาถ่ายพยาธิเพื่อกำจัดพยาธิในลำไส้ และใส่สายอิฆ่านม มีการให้ยาเม็ดปាบัดก่อนให้เซลล์ต้นกำเนิด การเตรียมตัวในช่วงนี้จะต้องอยู่ในห้องปราศจากเชื้อ เพราะเม็ดเลือดขาวต่ำแล้วได้รับยากดัญมิติต่อร่างกาย มีการให้ส่วนประกอบของเลือด ยกเว้นตุนของเม็ดเลือดขาว ยกปฏิชีวนะ คุณพยาบาลที่ดูแลหรือผู้เข้ายield ымจะต้องใส่หมวก mask และชุดเขียวคลุมเลือกที่ทางศูนย์ปลูกถ่ายไขกระดูกเตรียมไว้เพื่อป้องกันเชื้อต่าง ๆ

น้อง Guide เข้าพักรักษาตัวในห้องปราศจากเชื้อประมาณ 3 เดือน โดยไม่มีภาวะแทรกซ้อนที่น่าหัศจรรย์ ขณะเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลราชวิถีที่หัวเตียง แม้กระทั่งตอนผ่าตัดใส่สายอิฆ่านมหรือตอนให้เซลล์ต้นกำเนิด คุณแม่จะบอกถูกว่าไม่ต้องกลัวนะครับ คุณแม่อยู่หน้างอนเมื่อหนูตื่น หนูจะเห็นคุณแม่ทันที ลูกก็จะไม่รู้สึกกลัวเข้าจะมีกำลังใจที่เด็ดขาด

ขณะนี้ของ Guide ได้กลับมาบ้านมีสุขภาพแข็งแรงขึ้นตามลำดับ การดูแลด้านโภชนาการและด้านอื่นๆ จะได้รับการดูแลอย่างเคร่งครัด เลยที่เดียว การควบคุมสารอาหารในแต่ละวันให้เหมาะสมกับพลังงานที่ใช้ รับประทานอาหารเนื้อขาประจำปีลา เนื่องจากมีไขมันต่ำไข่แดงสุก และผักผลไม้ที่มีวิตามินโฟลีตมากๆ ซึ่งจะนำไปเสริมสร้างเม็ดเลือดแดง

น้อง Guide จะติดติดกัน หายใจมาก หางกันไม่ได้เลย คุณแม่จะดูแลเครื่องใช้ประจำวัน เช่น สนใจสาระน์ แป้ง โลชั่นต่างๆ เป็นชนิดเด็กอ่อน ของเล่นหั้งห้าย เช่น รถบังคับ เครื่องบิน หุ้นยนต์เกมส์ จะถูกเชิดด้วยเอกสารของห้องนอนและห้องทำงาน สุขภาพเล็บมือและเท้า หางกำพร้าจะถูกตัดให้สิ้นสุดรองเท้าที่สูบยาเส้นเพื่อรักษาสีหนาลับบน

ขณะนี้ของ Guide พักรักษาตัวอยู่ที่บ้าน ทำกิจกรรมที่เป็นประโยชน์และลูกชอบ คุณแม่ได้มอบหมายให้มีหน้าที่รีดน้ำนมไม่รับโทรศัพท์ หรือในยามว่างจะลีบมาร์ต ชั้นกรีนร้าน เรียนหนังสือและภาษาต่างๆ คุณครูพิเศษยังช่วยมีการพัฒนาเร็วมาก มีความจำดีสามารถให้เหตุผลในความคิดของตนเองได้ คุณแม่เล่าว่าการให้ความรักและดูแลอย่างดีที่สุดจะเป็นภูมิคุ้มกันกับจิตใจของลูกอย่างมาก เมลูกจะยังเล็ก แต่ความรู้สึกอบอุ่น ของ Guide ก็สามารถรับรู้ว่าทุกคนในครอบครัวรักและห่วงใยเข้าตลอดเวลาค่ะ